

---

**İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN YAZIM VE  
NOKTALAMA KURALLARINI UYGULAMA BECERİ DÜZEYLERİ**  
**STUDENTS' SKILL FULLNES IN USE OF SYNTAX AND  
PUNCTATION IN MIDDLE SCHOOL GRADES**

**Yard. Doç. Dr. Erdoğan ULUDAĞ\***

**Atatürk Üniversitesi, Erzincan Eğt. Fak., Türkçe Eğitimi Bölümü, ERZİNCAN**

### **ÖZET**

Bu çalışmada ilköğretim okullarının ikinci kademesindeki öğrencilerin yazım kuralları ve noktalama işaretlerini kullanma beceri düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır. Bunun için Erzincan il merkezinde bulunan iki ilköğretim okulunun 6, 7 ve 8. sınıflarında öğrenim gören öğrencileri üzerinde yazılı anlatım uygulamaları yapılarak, yazım kurallarına uyma ve noktalama işaretlerini kullanma becerileri incelenmiştir. Elde edilen veriler yüzde ve frekans üzerinden değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazım ve noktalama kuralları becerilerinde ciddi problemler olduğu tespit edilmiştir.

**Anahtar kelimeler:** Yazılı anlatım, yazım kuralları, noktalama işaretleri.

### **ABSTRACT**

This study determines the levels of success in using grammar, punctuation and syntax skills at the middle school level. The sample consists of all the students from grades 6, 7 and 8 in two different elementary schools. The students are asked to write an essay and the writings are examined on syntax, punctuation and grammar. Descriptive results are shown as percentages and frequencies. Analysis of data reveals that there are severe problems in using these skills.

**Key words:** Essay writing, syntax, punctuation.

### **GİRİŞ**

İlköğretim Programı'nda yazılı anlatımla ilgili olarak her sınıf için farklı düzeyde hedef ve davranışlar belirtilmiştir. Altıncı sınıftan itibaren öğrencilerden yazılı anlatımı hem okul yaşantılarında, hem de sosyal yaşantılarında etkili olarak kullanabilecek düzeye gelmeleri beklenir. Başarılı bir anlatım, ancak yazılı anlatım ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilebilir. Buna göre etkili ve düzgün yazmak için; yazılı anlatımda dış yapı, iç yapı, dil ve anlatım ilkelerini uygulamak gerekir (Sever, 2000).

---

\* Haberleşme: euludag25@hotmail.com

Yazım kuralları ve noktalama işaretleri, Yazılı Anlatım İlkeleri'nin "Dil ve Anlatım" başlığı altında bulunmakta ve çok önemli bir yer tutmaktadır.

Yazım kuralları, *bir dildeki seslerin belirlenen şekillerdeki harflerle ve daha sonra da hecelerin, kelimelerin ve cümlelerin kurallara uygun şekilde doğru yazılışı* noktalama işaretleri ise, *dilin yazılı ifadelerde anlama ve anlatmaya destek sağlayan yazı işaretleri* olarak bilinmektedir. İlköğretim okullarının birinci sınıflarından itibaren öğretmenlerin bu iki husus üzerinde önemle durmaları gerekmektedir. Hem yazıda birlik ve bütünlüğün sağlanması, hem de iletişimin daha rahat yapılması için bunun çok önemli bir husus olduğu unutulmamalıdır.

Bu çalışmada ilköğretim okullarının ikinci kademesinde öğrenim gören öğrencilerin yazım kuralları ve noktalama işaretlerini kullanma beceri düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır.

### **Yazılı Anlatımın Önemi**

Yazma ve konuşma insanlar için sosyal bir ihtiyaçtır. Konuşma, özellikle toplum ve insan ilişkilerinde çok önemlidir ve çeşitli kesimleri birbirine bağlama işlevini üstlenir. Yazı ise ayrı yerlerde bulunan insanlar arasındaki duygu, düşünce, fikir ve görüş alışverişini sağlamaktadır.

Anlatım türlerinden biri olan "yazma" ile ilgili olarak benzer anlamlar taşıyan birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımlardan bazılarını hatırlayalım:

*Düşünceyi, duyguyu, olayı, yazı ile anlatmaya yazma (kompozisyon) denir* (Göğüş, 1978).

*Yazmak; duyduklarımızı, düşündüklerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı yazı ile anlatmaktır. Konuşma gibi, başkalarıyla iletişim kurmanın, kendimizi anlatmanın bir yoludur* (Sever, 2000).

*Yazılı anlatım; öğrencinin kendi gördüğünü, duyduğunu, düşündüğünü ve yaşadığını yazarak anlatmasıdır* (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 2001).

*Yazılı Anlatım, her türlü olay, düşünce, durum ve duyguları, dili en güzel şekilde kullanarak, belli bir plân dahilinde başkalarına ve yarınlara ulaştırmaya, böylece kalıcılığını sağlamaya imkân veren bir araçtır* (Aktaş ve Gündüz, 2001).

---

*Yazılı anlatım, bir fikrin, duygunun, düşüncenin ve görüşün ya da bir olayın en anlamlı ve çekici yanlarını, yönlerini yazı yoluyla ifade etmektir* (Bülbül, 2000).

*Konuşmadan ayrı beceriler de gerektiren yazma; düşünceyi, duyguyu, olayı yazı ile anlatmadır* (Demirel, 2002).

Yukarıdaki ifadelerde “yazma” genel olarak duygu, düşünce ve tasarıların yazıyla anlatılması olarak tanımlanmaktadır; ancak bu anlatım gelişigüzel bir anlatım değildir. Anlatılmak istenen şeylerin belli kurallar zinciriyle, bir bütünlük taşıyacak şekilde ele alınmasıdır.

Yazılı anlatımın karşılığı olarak kullanılan “kompozisyon” ise; *Ayrı ayrı parçaları bir araya getirerek bir bütün oluşturma biçimi ; öğrencilere duygu ve tasarımlarını sıraya koyup açık, etkili bir biçimde anlatmalarını öğretmek amacını güden ders, bu dersle ilgili yazılı çalışma* (Türk Dil Kurumu [TDK] Türkçe Sözlük, 1998); *düşüncelerimizi, duygularımızı ve görüşlerimizi düzenli ve tutarlı bir biçimde sözlü ya da yazılı olarak anlatabilme tekniği* olarak tanımlanmaktadır (Kantemir, 1997).

Günümüzde iletişim, teknolojinin baş döndürücü gelişimiyle birlikte büyük önem kazanmıştır. Özellikle internet olgusunun insan hayatının içine girmiş olması, iletişimde zaman ve mekan kavramlarını ortadan kaldırmıştır. Ancak unutmamak gerekir ki iletişimin temel malzemesi dil, dili kalıcı kılan ise yazılı anlatımdır.

İnsan zihni, düşünce ve duygularını söz ya da yazı olarak ortaya koymaktadır. Sözün bir düşünce ve duyguyu yaymadaki gücü yazıya göre sınırlıdır. Duyduklarımızı, düşünce ve duygularımızı karşımızdaki insanlara sözle anlatabiliriz. Radyo, televizyon gibi görsel nitelik taşıyan araçların yaygınlaşmasıyla sözdeki hedef kitlelerin alanı genişlemiştir.

Yazının kalıcılığı uzun, sözün ise daha kısa sürelidir. Yazıyı bir bakıma insanın belleği olarak niteleyebiliriz. Çağlar arasındaki her türlü etkileşim, çoğunlukla yazının yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Yazının düşünce, görüş ve fikirleri saptamada, yaymada, zenginleştirip boyutlandırmada büyük payı vardır. Belki de bu nedenle bazı tarihçiler ve bilginler uygarlığın başlangıcını yazının bulunuşuna bağlamışlardır (Bülbül, 2000).

Yazılı anlatım, sözlü anlatımdan farklı ve karmaşıktır; çünkü yazılı anlatımda yüz ifadesi, soru sorma, karşılık verme gibi geri bildirimler yoktur. Yazıda her şeyi önceden iyice hesaplayarak, yazımızı okuyacak kimsenin düşünce ve duygularımızı tam bizim istediğimiz biçimde

anlamasını sağlayıcı önlemleri önceden almamız gereklidir. Çünkü yapacağımız yanlışları sonradan şu ya da bu biçimde düzeltemez, eksikleri tamamlayamayız. Ayrıca yazılı anlatımın belli ve kesin kuralları vardır (İlköğretim Okulu Programı, 2002). Bu yüzden amaca uygun bir yazı yazabilmek için önceden plân yapılmalı, duyguların ve düşüncelerin okuyucu tarafından tam olarak anlaşılabilmesi için yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine muhakkak uyulmalıdır.

Yazma, insan hayatının belli bir aralığına sıkıştırılmış bir kavram değildir. İlköğretim birinci sınıftan itibaren başlayıp yüksek öğrenime, iş hayatından sosyal hayata kadar çok uzun bir zaman dilimini kapsamaktadır. Bu yüzden yazılı anlatımla ilgili becerilerin özellikle ilköğretimde hem güzel ve doğru yazma, hem de düşünceleri doğru açığa çıkarma bakımından öğrencilere özenle kazandırılması gerekmektedir. Küçük yaşlarda öğrenilen bilgilerin daha sonraki yaşlarda değişimi zor olduğundan, doğru kazanılmış bilgiler, beceriler birey tarafından ömür boyu kullanılacaktır.

Yazının her yönüyle güzel olmasını sağlamaya çalışan kişi, kendi davranışlarını da toplumun pozitif değer yargıları doğrultusunda düzeltme çabasında olur. Çünkü, iyi ve anlaşılabilir okunsun diye güzel yazı yazmaya çalışan bir kişi; evde, iş başında, yaşadığı, girip çıktığı her yerde başka insanları düşünerek, daha nazik davranma alışkanlığı kazanabilir (Yıldızlar, 1994). Güzel, düzgün ve okunaklı bir yazı, iyi bir başarı belgesidir. Çünkü, düzgünlük, aynı zamanda ruh düzenini, dikkat ve titizliği işaret etmektedir (Kantemir, 1997).

### **Yazılı Anlatımda Yazım Kuralları ve Önemi**

Yeni bir kelime olan ve “ımlâ” kelimesinin yerini tutan “yazım”; bir dilin kendi işleyişinden çıkmış kurallara göre yazıya geçirilmesi işine verilen bir isimdir. Yazıma gösterilen özen ve dikkat, bir kişilik meselesi olduğu kadar dile gösterilen sevginin, saygının da bir işaretidir. Dilimizin yazımına göstereceğimiz saygı, kültürümüze ve kendimize saygıyı ifade eder.

Bir dilde doğru yazabilmek için dil bilgisi kurallarını bilmek yetmez. Sözü tam ve doğru olarak yazıya aktarmak da gerekir; ancak yazının sözü tam olarak karşılaması mümkün değildir. Öte yandan sözü tam olarak karşılamak için yazıyı işaretlerle doldurmak da kullanımı zorlaştırır. İşte bu işaretlerin herkes tarafından aynı şekilde kullanılmasını sağlamak, böylece yazı birlik ve beraberliğini gerçekleştirmek, yazmayı ve okumayı kolaylaştırmak için genel bazı kurallara uymak ve işaretleri kullanmak gerekir. Bunların hepsine birden *Yazım Kuralları* denir. Sözlü ve yazılı

anlatımın temel malzemesi dildir. Dilin yapı taşları ise kelimelerdir. İşte bunun içindir ki; anlatımı başarılı yapan unsurlardan biri, yazım kurallarına uyulmasıdır. Bu kuralları gereği kadar bilmedikçe düzenli bir metin yazmaya imkân yoktur.

Herhangi bir yazılı metnin başarılı olmasında diğer koşullarla birlikte, yazım kurallarına uymak, noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanmak da önemli rol oynamaktadır.

Bir metin, ne denli güzel ve başarılı olursa olsun, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine özen gösterilmemişse, yazım tekniğine ilişkin olumsuz bir izlenim yaratır.

Bütün yazı türlerinin bir estetiği olmalıdır ve vardır. Yazım kuralları ve noktalama işaretleri yazım tekniğinin temel taşlarıdır.

Yazım kurallarının iki temel işlevi vardır: Bunlardan birincisi *iletişimi kolaylaştırma*, ikincisi ise *yazmada birliği sağlamadır* (Kavcar ve diğer., 2001). İletişimin anahtarlarından biri “güzel konuşma” ise bir diğeri de “doğru yazmak”tır. Kurallara uygun, başarılı bir yazım tekniği sağlanamazsa eğitim sonrası alınacak görevlerde zorluk çekilecektir. Öyleyse yazım kurallarını iyi bilip yerinde kullanmazsak, hem iletişimi güçleştirmiş, hem de yazmada birliği bozmuş oluruz.

Başlıca yazım kuralları şunlardır:

*Düzeltilme işareti (^)nin kullanımı, ses düşmesi/türemesi, mastar eklerinin yazımı, -ken ekinin yazımı, -ki aitlik ekinin yazımı, -mı, -mi, -mu, -mü soru eklerinin yazımı, da, de edatının yazımı, ile bağlacının ek olarak yazımı, imek fiilinin yazılışı, ki bağlacının yazımı, satır sonunda kelimelerin bölünmesi, sayıların yazılışı, küçük ve büyük harflerin yazılışları, birleşik kelimelerin yazılışları, alıntı kelimelerin yazılışları* (TDK İmlâ Kılavuzu, 2000).

### **Yazılı Anlatımda Noktalama İşaretleri ve Önemi**

*Duygu ve düşünceleri daha açık ifade etmek, cümlelerin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak, sözün vurgu ve ton gibi özelliklerini belirtmek üzere kullanılan işaretlere noktalama işaretleri denir* (TDK İmlâ Kılavuzu, 2000).

Yazının anlaşılmasını kolaylaştırmak, cümleleri ayırmak, anlamı etkili kılmak için noktalama işaretlerini kullanırız. Noktalama işaretleri okumanın düzenlenmesini, anlamın aydınlığa kavuşmasını ve okuyucunun dikkatini uyanık tutmasını sağlar.

Noktalama işaretleri, iletişimin tam olarak kurulabilmesi için oldukça önemlidir. Çünkü bu işaretler yazının anlaşılmasını kolaylaştırır; cümle öğelerini, iç cümle, ara cümle ve yan cümleleri birbirinden ayırmaya, cümledeki vurgu, ezgi ve durakları belirlemeye yarar. Noktalama işaretlerinin bir yazıdaki işlevini, yol kavşaklarındaki trafik memurlarının görevlerine benzetmek mümkündür; zira bu işaretler okuyucuya yol gösterir.

Noktalama işaretlerini gelişigüzel kullanamayız. Kullanım yerlerini çok iyi bilmek ve ona göre kullanmak, metin yazmada başarıyı sağlayan en önemli unsurlardandır. Noktalama işaretlerini kullanmamak ya da yerinde kullanmamak anlamın karışmasına veya kaybolmasına, yanlış ve ters anlamalara, yazının can sıkıcı bir hale gelmesine yol açmaktadır. Yerinde kullanılması ise, anlamın kolayca kavranmasını ve yazının güzelliğini sağlamaktadır. Noktalama işaretlerinin kullanım yerlerini öğrenmemiş olanlar yazılı anlatımda başarısız duruma düşerler.

Sözlü kompozisyonlarda, konuşmalarımızda; fikrimizi, duygumuzu ve isteklerimizi iyi anlatabilmek için, sesimizi ayarlarız. Bazen yükseltir, bazen alçaltırız. Sözlerimizin bazı yerinde jestler, mimikler yaparız, yavaş ve hızlı konuşuruz ya da duraklarız. İşte sözlü anlatımdaki bu durumlar, yazıda, yerini *yazı işaretleri* denen, *noktalamaya* bırakır. Noktalama işaretleri, anlamı aydınlatır; yanlış anlaşılmanın önüne geçer, okumayı düzenler, durakları belirterek, okuru uyarak, sesin anlatıma katacağı değeri sağlar. Yazılardan noktalama işaretlerini atarsak, anlam; gölgeler, karanlıklar içine gömülmüş gibi olur (Kantemir, 1997).

Noktalama işaretlerinin bizlere sağladığı yararları şöyle özetleyebiliriz:

1. Yazılı bir metnin doğru okunmasına ve anlaşılmasına yardımcı eder.
2. Anlam açıklığını sağladığından öğrenmeyi kolaylaştırır.
3. Yazılı anlatımdaki anlam boşluklarını ve anlam yanlışlıklarını önler.
4. Konuşma dilinde ses tonundan, vurgudan, jestlerden, mimiklerden sözlü anlatımımıza bir şeyler katarız veya onlardan anlatımda faydalanırız. Yazı dilinde bu imkânlar bir dereceye kadar noktalama işaretleriyle sağlanır.
5. Başkalarına yazılı olarak aktaracağımız bilgileri, fikirleri, duyguları, düşünceleri daha doğru anlatımla yapmamızı sağlar.
6. Sesli okumalarda metnin kolay ve amaca uygun seslendirilmesinde önemli rol oynar (Göker, 1996).

Noktalama işaretleri şunlardır:

*Nokta (.), virgül (,), noktalı virgül (;), iki nokta üst üste (:), üç nokta (...), soru işareti (?), ünlem işareti (!), kısa çizgi (-), uzun çizgi (—), eğik çizgi (/), tırnak işareti (“ ”), tek tırnak işareti (‘ ’), den den işareti (“ ”), Yay ayraç ( ( ) ), köşeli ayraç ( [ ] ), kesme işareti (‘ ’)...*

İlköğretim 6. sınıf Türkçe programında yazım ve noktalama kuralları bilgisiyile ilgili 5; 7. sınıf Türkçe programında 3; 8. sınıf Türkçe programında ise 2 adet öğrencilere kazandırılacak davranış bulunmaktadır. ( İlköğretim Okulu Türkçe-Yazı Programı 6-7-8, 2000)

Bu davranış ve uygulamaların sınıflara göre şöyle dağılımı şöyledir:

İlköğretim 6. sınıfta yazım ve noktalama kurallarıyla ilgili öğrencilere kazandırılacak davranışlar (Sağır, 2002) :

1. Cümlenin yazımını kavrayabilmek;
2. “ki” bağlacını kullanabilmek;
3. “de” bağlacını doğru kullanabilmek;
4. “ile” kelimesini doğru kullanabilmek;
5. Soru eki “mi”yi doğru yazabilmek.

Uygulamalar:

1. Noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanabilmek;
2. “ki” bağlacını doğru kullanabilmek; ek olan “-ki”den farklı kullanımına yer verebilmek;
3. “de” bağlacını doğru kullanabilmek; ek olan “-de”den farklı kullanımına yer verebilmek;
4. “ile” edatını doğru kullanabilmek;
5. Soru eki “mi”yi yazılı anlatımda doğru yazabilmek.

İlköğretim 7. sınıfta yazım ve noktalama kurallarıyla ilgili öğrencilere kazandırılacak davranışlar (Sağır, 2002):

1. Bütün noktalama işaretlerini tanımak ve görevlerini kavramak;
2. Kelimelerin doğru yazımlarını bilebilmek;
3. “-de, -ki” hal ekleriyle “de, ki” bağlaçlarını ayırt edebilmek.

Uygulamalar:

1. Bütün noktalama işaretlerini görevlerine uygun olarak kullanabilmek,
2. Kelimeleri doğru yazımlarıyla yazılı anlatımda kullanabilmek,

3. “-de, -ki” hal ekleriyle “de, ki” bağlaçlarını doğru yazımlarıyla cümlelerde doğru olarak kullanabilmek.

İlköğretim 8. sınıfta yazım ve noktalama kurallarıyla ilgili öğrencilere kazandırılacak davranışlar (Sağır, 2002):

1. Bütün noktalama işaretlerini tanımak ve görevlerini kavramak,
2. “de” bağlacı ile “-de” hal ekini ayırt edebilmek,

Uygulamalar:

1. Bütün noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanabilmek,
2. “de” bağlacı ile “-de” hal ekini doğru olarak kullanabilmek.

### **Problem**

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım beceri düzeyleri nedir?

### **Alt Problemler**

- 1) İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatımda yazım kurallarını uygulama beceri düzeyleri nedir?
- 2) İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatımda noktalama işaretlerini kullanma beceri düzeyleri nedir?
- 3) İlköğretim ikinci kademe öğrencileri arasında yazılı anlatımda yazım kurallarını uygulama açısından farklar var mıdır?
- 4) İlköğretim ikinci kademe öğrencileri arasında yazılı anlatımda noktalama işaretlerini kullanma açısından farklar var mıdır?



## YÖNTEM

Araştırmada survey (betimsel) yöntem kullanılmıştır. Bu çalışmada öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini belirlemek üzere kompozisyon tekniğinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlar tek tek okunarak yazım kurallarına uyma ve noktalama işaretlerini kullanma becerileri incelenmiş ve yaptıkları hatalar kağıt üzerinde işaretlenmiştir. Öğrenciler tarafından yazılan kompozisyonlarda kontrol edilen yazım kuralları ve noktalama işaretleri; *İlköğretim Okullarında Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi* (Doç Dr. Mukim SAĞIR), *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme* (Doç Dr. Sedat SEVER), *Türkçe Öğretimi* (Prof.Dr. Cahit KAVCAR vd.), *Uygulamalı Türkçe Öğretimi* (Prof. Dr. M. Feyzi ÖZ), *Yazılı ve Sözlü Anlatım* (Prof. Dr. Enise KANTEMİR), *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri* (KOMİSYON), *İmlâ Kılavuzu* (TDK), *İlköğretim Okulu Programı 2003-2004* (Mehmet VURAL) kaynakları taranarak tespit edilmiştir. Bu kaynakların taranması sonucunda elde edilen yazım kuralları ve noktalama işaretleri şunlardır:

*Soru eki yazımı, “da, de” bağlacı yazımı, bulunma hâl eki “-da, -de” nin yazımı, “ki” bağlacının yazımı, “-ki” ekinin yazımı, satır sonunda hece bölme, büyük harf-küçük harf kullanımları, sayıların yazımı, birleşik kelime yazımları, ayrı yazılması gereken birleşik yazımlar, alıntı yazımları, gereksiz bağlaç-edat kullanımları, eklerin gereksiz ayrı yazımları, kelimelerde harf-hece düşürülmesi, kelimelerde harf-hece fazlalığı, yanlış kelime yazımları, “g” yerine, “ğ, y, k” yazımları...*

Noktalama işaretleri;

Nokta (.), Virgül (,), Noktalı virgül (;), İki nokta (:), Üç nokta (...), Soru işareti (?), Ünlem işareti (!), Kısa çizgi (-), Tırnak işareti (“ ”), Apostrof (kesme işareti) (‘)...

Araştırma sonucunda elde edilen veriler yüzde ve frekans üzerinden değerlendirilmiştir.

## Evren

Araştırmanın evrenini 2002-2003 öğretim yılında Erzincan il merkezinde bulunan 36 ilköğretim okulunda öğrenim gören 5002 öğrenci oluşturmaktadır.

## Örneklem

Araştırmanın örneklemini 2002-2003 öğretim yılında Erzincan il merkezinde bulunan iki ilköğretim okulunda öğrenim gören; 6. sınıflardaki 126, 7. sınıflardaki 142 ve 8. sınıflardaki 125, olmak üzere toplam 386 öğrenci oluşturmaktadır.

## BULGULAR / YORUM

**Tablo 1.: Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin yazım kuralları yanlışları**

İmlâ (Yazım) yanlışları	6. sınıf		7. sınıf		8. sınıf	
	f	%	f	%	f	%
Kullanılan örnek kağıt sayısı	59		62		42	
Soru eki (mı, mi, mu, mü) yazım yanlışları	15	25,4	9	14,5	10	23,9
da, de bağlacı yazım yanlışları	156	264,4	94	151,6	46	109,5
Bulunma hâl eki -da, -de yazım yanlışları	27	45,8	17	27,4	9	21,4
ki bağlacı yazım yanlışları	21	35,6	14	22,6	9	21,4
ki aidiyet eki yazım yanlışları	3	5,1	1	1,6	2	4,7
Satır sonunda yanlış hece bölme	4	6,8	0	0	1	2,4
Büyük/küçük harf yazım yanlışları	152	257,7	87	140,3	31	73,9
Sayıların yazıyla yazımındaki yanlışlıklar	12	20,3	5	8,1	1	2,4
Bileşik kelime yazım yanlışları	60	101,7	74	119,4	32	76,2
Ayrı yazılması gereken bileşik yazımlar	30	50,9	28	45,2	15	35,8
Alıntı kelime-cümle yazım yanlışları	3	5,1	3	4,9	0	0
Gereksiz bağlaç (ve, veya, ile) kullanımları	8	13,6	2	3,2	0	0
Eklerin ayrı yazılması yanlışları	13	22	14	22,6	2	4,8
Kelimelerde harf/hece düşürülmesi, eksikliği	48	81,3	22	36	19	45,2
Kelimelerde harf/hece fazlalığı	16	27,1	31	50	8	19
Yanlış kelime yazımları	115	194,9	77	124,2	24	57
g yerine ğ, y, k yazma	31	52,5	25	40,3	18	42,9
Düzeltilme işareti (^) kullanılmaması	20	33,9	31	50	23	54,8
TOPLAM	734		534		250	

Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazım kurallarına uyma konusunda; *da, de bağlacının* kullanımında 6. sınıfta 156, 7. sınıfta 94, 8. sınıfta 46 yanlışlık yaptığı; *Büyük/küçük harf kullanımında*; 6. sınıfta 152, 7. sınıfta 87, 8. sınıfta 31 yanlışlık yaptığı; *Kelimeler yazılırken*, 6. sınıfta 115, 7. sınıfta 77, 8. sınıfta 24 yanlışlık yaptığı; kelimeler yazılırken

harf/hece düşürülmesi hususunda 6. sınıfta 48, 7. sınıfta 22, 8. sınıfta 19 yanlışlık yaptığı görülmektedir.

Da, de bağlacı, büyük, küçük harf yazım yanlışları ile yanlış kelime yazımlarının 6. sınıfta çok yüksek olduğu; ancak bunların 7. ve 8. sınıfta gittikçe düştüğü dikkat çekmektedir. Bu da öğrencilerin yazım kurallarına uyma konusunda üst sınıflarda daha bilgili ve dikkatli olduklarını göstermektedir.

*Birleşik kelime yazımlarında* öğrencilerin 6. sınıfta 60 yanlış bulunurken bu sayı 7. sınıfta 74'e yükselmekte, 8. sınıfta ise 32'ye düşmektedir. Birleşik kelime yazımıyla ilgili olarak elde edilen bu veriler ise kuralın 6. sınıfta daha az karıştırıldığını, 7. sınıfta ise sayının arttığını; ancak 8. sınıfta kuralla ilgili yanlışlık sayısında önemli bir düşüş olduğu dikkati çekmektedir.

Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin yazım kurallarını uygulama becerilerine bakıldığında 6. sınıflarda bulunan öğrencilerde bu becerilerin yeterli düzeyde oluşmadığı görülmektedir. Ancak 7. sınıfta bu yanlışların azalmaya başladığı ve 8. sınıf öğrencilerinin yazım kurallarını uygulamada tam istenen düzeyde olmasa bile hatalarını en aza çektikleri gözlemlenmektedir. 8. sınıfa gelen öğrencilerin yazım kurallarını uygulama becerilerini -yeterli olmamakla birlikte- oldukça geliştirdikleri söylenebilir.

**Tablo 2.: Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin noktalama işaretleri yanlışları**

Noktalama işaretleri yanlışları	6. sınıf		7. sınıf		8. sınıf	
	f	%	f	%	f	%
Kullanılan örnek kağıt sayısı	59		62		42	
Nokta (.)	70	118,7	50	80,6	7	16,7
Virgül (,)	95	161	75	121	15	35,7
Noktalı virgül (;)	44	74,6	47	75,8	29	69
İki nokta üst üste (:)	6	10,2	10	16,1	1	2,4
Üç nokta (...)	20	33,9	10	16,1	3	7,1
Soru işareti (?)	32	54,2	29	46,8	18	42,9
Ünlem (!)	17	28,8	19	30,6	9	21,4
Tire (-)	7	11,9	9	14,6	6	14,3
Çift tırnak (" ")	10	16,9	5	8,1	3	7,1
Apostrof (')	32	54,2	23	37,1	33	78,6
TOPLAM	333		277		124	

Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazıda noktalama işaretlerini uygulama konusunda 6. sınıfta çok fazla hata yaptıkları, 7. sınıfta bu sayının biraz düştüğü, 8. sınıfta ise daha da azaldığı görülmektedir. Ancak bazı noktalama işaretlerini kullanmada 7. sınıfta küçük bir artışın görüldüğü de dikkat çekmektedir.

Öğrencilerin ilk olarak öğrendikleri ve en çok kullandıkları işaretlerden *noktanın* kullanımıyla ilgili yanlışlıklar 6. sınıflarda 70 iken, 7. sınıflarda 50, 8. sınıflarda ise 7'ye düşmektedir. 6 ve 7. sınıflarda nokta işaretinin kullanımıyla ilgili olarak ortaya çıkan bu sayılar oldukça fazladır. Aynı durumu en çok kullanılan noktalama işaretlerinden bir diğeri olan *virgülün* kullanımında da görüyoruz: 6. sınıflarda 95 yanlış tespit edilirken, 7. sınıflarda bu sayı 75'e, 8. sınıflarda ise 15'e düşmektedir. *Soru işaretinin* kullanımında da benzer bir durum görülmektedir. 6. sınıflarda yanlış sayısı 32 iken, 7. sınıflarda 23, 8. sınıflarda ise yanlış kullanım 18'e kadar düşmektedir. Bu işaretlerin kullanımıyla ilgili olarak hata sayısının 8. sınıfta en aza düşmesi olumlu; ancak yazım ve noktalama kurallarını uygulama becerilerinde yetersizlik olduğu düşüncesini yansıtmaktadır.

*İki nokta üst üstenin* kullanımında; 6. sınıflarda 6 yanlış kullanım tespit edilirken 7. sınıfta bu rakam 10'a yükselmekte 8. sınıfta ise, 1'e düşmektedir. Aynı şekilde bu küçük dalgalanma *ünlem* ve *tire* işaretlerinin kullanımında da görülmektedir.

*Apostrof* işaretinin kullanımında dikkat çeken nokta ise; 6. sınıfta 32 yanlış rastlanması, 7. sınıflarda bu sayının 23'e düşmesi ve 8. sınıflarda 33'e kadar çıkmasıdır.

Birinci ve ikinci tabloyu incelediğimizde Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerileri açısından, yazım kurallarına uyma ve uygulamaya göre daha iyi durumda oldukları söylenebilir.

75. Yıl İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazım kurallarına uyma konusunda; *da, de bağlacının* kullanımında 6. sınıfta 65, 7. sınıfta 73, 8. sınıfta 74 yanlışlık yaptığı ve 6. sınıftan itibaren hata sayısının gittikçe yükseldiği dikkat çekmektedir. Aynı durum *soru eki (mi, mi, mu, mü)*nün kullanımında da görülüyor. Soru eki kullanımında 6. sınıfta 5, 7. sınıfta 15, 8. sınıfta ise 25 yanlış yapılmıştır. Türkçede çok kullanılan bu iki yazım kuralının uygulamasından böyle bir sonucun elde edilmesi düşündürücüdür. Çünkü üst sınıflara doğru öğrencilerin hata sayılarının azalması gerekirken, öğrencilerin hata sayılarını artırmış olması konuyla ilgili ciddi bir yetersizliği işaret etmektedir.

**Tablo 3.: 75. Yıl İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin yazım kuralları yanlışları**

İmlâ (Yazım) yanlışları	6. sınıf		7. sınıf		8. sınıf	
	f	%	f	%	f	%
Kullanılan örnek kağıt sayısı	55		44		51	
Soru eki (mı, mi, mu, mü) yazım yanlışları	5	9,1	15	34,1	25	49
da, de bağlacı yazım yanlışları	65	118,2	73	166	74	145,1
Bulunma hâl eki -da, -de yazım yanlışları	2	3,7	16	36,3	6	11,8
ki bağlacı yazım yanlışları	3	5,4	11	25	13	25,5
ki aidiyet eki yazım yanlışları	0	0	2	4,6	0	0
Satır sonunda yanlış hece bölme	2	3,6	2	4,6	7	13,8
Büyük/küçük harf yazım yanlışları	95	172,7	70	159,1	83	162,8
Sayıların yazıyla yazımındaki yanlışlıklar	13	23,6	0	0	3	5,9
Bileşik kelime yazım yanlışları	29	52,7	35	79,6	18	35,2
Ayrı yazılması gereken bileşik yazımlar	15	27,2	27	61,3	11	21,6
Alıntı kelime-cümle yazım yanlışları	1	1,9	0	0	0	0
Gereksiz bağlaç (ve, veya, ile) kullanımları	15	27,2	0	0	0	0
Eklerin ayrı yazılması yanlışları	17	30	28	63,7	5	9,9
Kelimelerde harf/hece düşürülmesi, eksikliği	45	81,8	23	52,2	50	98
Kelimelerde harf/hece fazlalığı	27	49,1	28	63,7	6	11,8
Yanlış kelime yazımları	164	298,2	79	180	80	156,9
g yerine ğ, y, k yazma	41	74,6	18	41	16	31,3
Düzeltilme işareti (^) kullanılmaması	7	12,8	11	25	20	39,2
TOPLAM	546		438		417	

*Büyük/küçük harf kullanımında* ise bunun tam tersi bir durumla karşılaşyoruz: 6. sınıfta 95, 7. sınıfta 70, 8. sınıfta 83 yanlışlık yapıldığı görülüyor. *Kelimeler yazılırken harf ya da hece düşürülmesi yanlışlığına*, 6. sınıfta 164, 7. sınıfta 79, 8. sınıfta ise 80 kez rastlanmıştır. *Birleşik kelime yazımlarında* öğrencilerin 6. sınıfta 29 yanlış bulunurken bu sayı 7. sınıfta 35'e yükselmekte, 8. sınıfta ise 18'e düşmektedir.

75. Yıl İlköğretim Okulu'nda yazım yanlışlarının 6. sınıflarda bazı yazım kurallarında yüksek olduğu; ancak 7. sınıfta genel olarak hata sayılarında önemli bir artış olduğu görülmektedir. Bu dikkat çekici hususun farklı sebepleri olabilir: Öğrencinin konuya yeterince önem vermemesi, yazı yazarken dikkatli olmaması, yazım kuralları ve noktalama işaretleri hususlarında bilgi yanlışlığı, Türkçe öğretmenlerinin yetersizliği ya da ihmali vb... 8. sınıflarda ise bu sayıların bazen azalmakta bazen de

yükselmekte olduğu gözlemlenmektedir. Ancak 7. sınıflara göre önemli düşüşlerin olduğu söylenebilir.

Burada Türkçe öğretmenlerinin konuyla ilgili bilgi düzeylerinin ne olduğu konusu da çok önem arz etmektedir. Türkçe öğretmenlerinin öğrettikleri yazım kuralları konusunda kendileri ne durumdalar? Yazım kurallarıyla ilgili olarak 60 Türkçe öğretmeni üzerinde kompozisyon uygulamasıyla yapılan bir araştırmada “da, de” bağlacını hata yapmadan kullanan 32 öğretmen (% 52), hem doğru hem de yanlış olarak kullanan 10 öğretmen (%18), hep yanlış olarak kullanan 18 öğretmen (% 30) görülmüştür (Sağır, 1995).

Bu araştırmada tespit edilen sonuç Türkçe öğretmenlerinin kendilerini yetersiz oldukları konularda ikmal etmek ve sürekli olarak geliştirmek zorunda oldukları gerçeğini bir kez daha bize hatırlatmaktadır.

**Tablo 4.: 75. Yıl İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanım yanlışları**

Noktalama işaretleri yanlışları	6. sınıf		7. sınıf		8. sınıf	
	f	%	f	%	f	%
Kullanılan örnek kağıt sayısı	55		44		51	
Nokta (.)	71	129,1	26	59,1	18	35,3
Virgül (,)	89	161,8	39	88,7	19	37,2
Noktalı virgül (;)	52	94,6	32	72,7	36	70,6
İki nokta üst üste (:)	8	14,6	6	13,6	3	5,9
Üç nokta (...)	8	14,6	12	27,3	5	9,8
Soru işareti (?)	17	30,9	36	81,8	45	88,2
Ünlem (!)	20	36,4	18	40,9	8	15,7
Tire (-)	9	16,4	7	15,9	3	5,9
Çift tırnak(" ")	3	5,4	2	4,6	15	29,4
Apostrof (')	24	43,6	27	61,4	28	54,9
TOPLAM	301		205		180	

75. Yıl İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazıda noktalama işaretlerini uygulamaları hususunda; nokta ve virgül kullanımlarında 6. sınıfta yapılan yanlış sayıları hayli fazla iken bu sayının 8. sınıfa gelindiğinde önemli ölçüde düştüğü görülüyor. *Nokta* kullanımında 6. sınıflar 71, 7. sınıflar 26, 8. sınıflar 18; *virgül* kullanımında ise 6. sınıflar 89, 7. sınıflar 39, 8. sınıflar ise 19 yanlışlık yapmışlardır. *Noktalı virgül* kullanımında yanlışla düşme; 6. sınıfta 52, 7. sınıfta 32, 8. sınıfta ise 36 olarak görülmektedir. *Soru işareti*yle

---

ilgili kullanım yanlışlarına bakıldığında ise tam tersi bir durum görülmektedir: 6. sınıfta 17 yanlışlık görülürken 7. sınıfta 36, 8. sınıfta ise 45'e kadar yükselmektedir. Bu noktalama ile ilgili kullanım yanlışlarının tamamen aksine bir seyir izlediği gözlenmektedir.

İki okul arasındaki fark;

Bu araştırmada örneklem olarak kullandığımız Erzincan il merkezinde bulunan Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu ile 75. Yıl İlköğretim Okulu ikinci kademe öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama konusunda benzer sıkıntılar yaşadıklarını görüyoruz. Her iki okul öğrencileri de 6. sınıfta çok fazla hataya düşerken, sonraki sınıfta bu hataları azaltmaya başlıyorlar ve 8. sınıfta daha da düşürüyorlar. Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazım kurallarına uymada 6. sınıfta toplam 734, 7. sınıfta toplam 534, 8. sınıfta ise toplam 250 hata; noktalama işaretlerini uygulamada 6. sınıfta toplam 333, 7. sınıfta toplam 277, 8. sınıfta ise toplam 124 hata yaptıkları; 75. Yıl İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazım kurallarına uymada 6. sınıfta toplam 546, 7. sınıfta toplam 438, 8. sınıfta ise toplam 417 hata; noktalama işaretlerini uygulamada 6. sınıfta toplam 301, 7. sınıfta toplam 205, 8. sınıfta ise toplam 180 hata yaptıkları belirlenmiştir.

Bu tabloya göre özellikle 8. sınıftaki Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin hataları, 75. Yıl İlköğretim Okulu 8. sınıf öğrencilerine göre yaklaşık % 50 oranında daha azdır. Bu sonuç Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarına uyma konusunda daha başarılı olduklarını göstermektedir. Bu okul öğrencileri diğer okula göre sosyal bakımdan değerlendirildiğinde ailelerinin okur yazar ve genelde çalışan kesimden olduğu görülmektedir. Bu da öğrenci velilerinin öğrencileriyle daha fazla ilgilenmesi ve onlara imkân sağlamasıyla izah edilebilir.

## SONUÇ

Türkçede yazım ve noktalama kurallarına pek dikkat edilmediği, pek çok anlatım bozukluğuna rastlanıldığı doğrudur. Her düzeyde yazım yanlışları yapıldığı gözlemlenmektedir. Buna bağlı olarak da yoğunlaşan yakınmalar, gerek okul gerekse iş hayatında bireysel başarının bunlardan olumsuz yönde etkilendiğini göstermekte, okullarımızda Türkçe öğretiminin nitelik düzeyi ve ana dilimizi kullanmada görülen özen eksikliği konusundaki kuşkuları artırmaktadır. Şayet ilkokuldaki sınıf, ortaokuldaki Türkçe ve lisedeki edebiyat öğretmenleri bu konuda üzerlerine düşeni yapabilmiş olsalardı, belki de bugün birçok yazım ve noktalama yanlışlarıyla karşılaşılmayacak ve Türkçenin yazım sorunu diye bir sorunundan da söz edilmeyecekti (Sağır, 1995).

Bir yazılı metin, yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin kullanımı açılarından değerlendirilirken, ait olduğu dilin yazım kurallarına uygun yazılıp yazılmadığı, uygun noktalama işaretlerinin kullanılıp kullanılmadığı açılarından değerlendirilir. Bu konuda ilköğretim 5. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada, ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin dilimizin yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili olarak bazı sorunlar yaşadıkları görülmüştür (Temur, 2001).

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını ne ölçüde bildiğini ve uyguladığını tespit etmek için bu araştırma gerçekleştirildi. 386 öğrencinin yazılı anlatım uygulamalarının incelenmesi sonucunda elde edilen veriler; ilköğretim ikinci kademe – özellikle 6. ve 7. sınıflarda- öğrenim gören öğrencilere yazılı anlatım içerisinde çok önemli yere sahip olan yazım kurallarını uygulama ve noktalama işaretlerini kullanma konularında gerekli becerilerin yeterli düzeyde kazandırılmadığını göstermekte ve bu da öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarında birçok hata yapmalarına neden olmaktadır. Bu durum; öğretmenlerin, okul, velilerin tutumu, çeşitli psikolojik ve sosyal sebepler, öğrencilerimizin Türkçemize karşı ilgisizlikleri, okuma bilinç ve becerilerinin yetersizliği vb. sebeplerle ilgili olabilir.

## ÖNERİLER

“Yazmak bir yetenek işidir, herkes yazamaz” diye toplumumuzda yanlış ve yaygın olarak kullanılan bir söz vardır. Halbuki yazmak değil, güzel yazmak yetenekle ilgili olabilir. Türkçenin yazım kurallarına uygun olarak iyi ve doğru yazmak herkesin kazanabileceği bir alışkanlıktır. Bu alışkanlık, plânlı ve sürekli çalışmayla her birey tarafından kazanılabilir. Bu



---

sebeple başta Türkçe öğretmenlerine çok önemli görevler düşmektedir. Öğretmenler Türkçenin yazım ve noktalama kurallarıyla ilgili temel bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırmak için gayret sarf etmelidir. Bu konuda başarı elde edebilmek için, yazılı anlatımla ilgili birtakım kural ve tanımların öğretilmesi ya da ezberletilmesi yerine, öğrencinin Türkçeyi doğru olarak bilinçli bir şekilde kullanmayı bir “davranış” haline getirmesi sağlanmalıdır.

Öğrencilerin duygularını, düşüncelerini, hayallerini rahatça anlatabilecekleri yazılı anlatım uygulamaları yapılmalıdır.

Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin gelişmesi için uygun zaman, yer ve konular seçilmelidir.

Yazılı anlatım çalışmaları değerlendirilirken, öğrencilerin çalışma kağıtları üzerinde yanlışları düzeltilmeli ve öğrencilerin yaptıkları hataları görmeleri sağlanmalıdır. Öğrencilerin yazılı anlatımdan sonra öğretmenden düzeltme alması, bir sonraki yazılı anlatım uygulamasında daha az hata yapmalarına böylece yazılı anlatım becerilerinin gelişmesine imkân tanıyacaktır.

Türkçe derslerinde geleneksel yöntem yerine tam öğrenme yöntemi tercih edilmektedir. Yapılan araştırmalara göre, tam öğrenme yöntemi yazılı anlatımın bilgi ve uygulama düzeyindeki davranışları kazandırma konusunda geleneksel yöntemden daha etkili olduğu saptanmıştır (Sever, 2000).

İlköğretim okullarında sadece Türkçe öğretmenlerinin değil, diğer branş öğretmenlerinin de Türkçenin kullanılmasıyla ilgili olarak yazım ve noktalama kurallarını uygulama hususunda özen göstermeleri gerekir. Çünkü Türkçe her ders için söz konusudur. Öğretmen hangi dersi okutursa okutsun o dersi Türkçe ile anlatmaktadır.

İncelenen kompozisyonlar ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazım kuralları ve noktalama işaretlerini kullanmayla ilgili beceri düzeyleri oldukça düşüktür. Bu becerilerin gereği gibi kazanılabilmesi için; öğrencinin yazım ve noktalama kurallarına uygun kompozisyon yazmayı zorunlu bir iş gibi değil, yapılmasından zevk alınan eğlenceli bir iş gibi algılaması gerekir. Öğretmenler bilgiden çok uygulama yoluyla beceri kazandıracak çalışmalara ağırlık vermelidir.

İlköğretim okullarında öğrencilerin yazım kuralları ve noktalama işaretlerini kullanma becerilerini tespit edecek bilimsel çalışmaların her sınıfta ayrı ayrı yapılması ve konuyla ilgili eksikliklerin belirlenmesi, ilgililere yol göstermek bakımından faydalı olacaktır.

---

**KAYNAKLAR**

- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2001). **Yazılı ve Sözlü Anlatım** Ankara: Akçağ Yayınları.
- Bülbül, A. R. (2000). **Yazılı Anlatım ve Yazı Türleri** Konya: Nobel Yayınları.
- Demirel, Ö. (2002). **Türkçe Öğretimi** (4. bs.) Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Göğüş, B. (1978). **Ortaokullarda Türkçe ve Yazın Eğitimi** Ankara: Gül Yayınevi.
- Göker, O. (1996). **Uygulamalı Türkçe Bilgileri I** İstanbul: MEB. Yayınları.
- Kocaoluk, M. Ş., Kocaoluk, F. (2002). **İlköğretim Okulu Programı 2002** İstanbul: Kocaoluk Yayınevi.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2000). **İlköğretim Okulu Türkçe-Yazı Programı 6-7-8. Sınıf** İstanbul: MEB. Basımevi.
- Türk Dil Kurumu. (2000). **İmlâ Kılavuzu** Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Kantemir, E. (1997). **Yazılı ve Sözlü anlatım** Ankara: Engin Yayınevi.
- Kavcar, C. Sever, S. ve Oğuzkan, F. (2001). **Türkçe Öğretimi** Ankara: Engin Yayınevi.
- Korkmaz, Z., Akalın, M., Ercilasun, A. B., Gülensoy, T., Zulfikar, H., Parlatur, İ., Birinci, N. (1995). **Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri** (4. bs.) Ankara: Yükseköğretim Kurulu Matbaası.
- Sağır, M. (2002). **Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi** Ankara: Nobel Yayınları.
- Sağır, M. (1995). Bazı Yazım Yanlışları ile Anlatım Bozukluklarının Sorumluları, *Türk Dili*, Sayı: 513, 238-245.
- Sever, S. (2000). **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme** Ankara: Anı Yayıncılık.
- Temur, T. (2001). **İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı anlatım Beceri Düzeyleri ile Okul Başarısı Arasındaki İlişkisi**, Basılmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi.
- Türk Dil Kurumu. (1998). **Türkçe Sözlük** (9. bs.) Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Vural, M. (2003). **İlköğretim Okulu Programı 2003-2004** Erzurum: Yakutiye Yayıncılık.
- Yıldızlar, M. (1994). **Özel ve Resmî İlköğretim Okulları 1. Kademe 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Hataları**, Basılmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.